

Pater Kajetan

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

54

Tik pred vasico je stala čedna prilična hiša; vsa okna so bilo polna nagelnov, ki so svoje bujne rdeče cvetoče globoko sklanjali po steni. To je bila šola enorazrednica: na levi učilnica, na desni soba za učiteljico, zadaj kuhinja in sobica za šolsko služkinjo.

Ko je p. Benedikt vstopil, je zagledal pred seboj starejšega gospoda z dolgo sivo brado.

«Hvala, prečastiti! Moje ime je Golob, uradnik v pokoju,» je dejal gospod. V očeh pa se mu je bliskala jeza, vse mišice na bledem obrazu so mu drgetale in nemo je pokazal na posteljo v kotu. In kakor bi nosil neznožno težko breme, je omahnil skozi vrata ter potegnil starko za seboj.

Benedikt je pomignil tudi bratu redovniku, naj ju pusti sama. Potem se je približal bolnici. Mižala je, drhtela in šepetala nerazločno. Nežno jo je pozval, naj se izpove. A odgovorila ni, nego šepetala. Bila je v nezvesti. Vzel je kozarec vode in ji brizgal kapljice v obraz. Niti zdrznila se ni, a rozloženo je izgovorila besede:

«Danijel! Danijel!»

Potem je začela drgetati, oči so se ji odprle, a videlo se je le belo kakor pri božastniku, prsi so se ji težko dvigale in hipoma ji je zastajal dih... telo se je umirilo...

«Umira!» je šinilo patru skozi možgane. Hitro jo je mazilil s poslednjim oljem, a še ni bil gotov, ko se je iztegnilo telo, glava se je nagnila na stran in — izdihnila je.

«Končano. Mir njeni duši!» je dejal Benedikt gospodu in pokazal na mrljico. Bila je krasno, visoko, črnelaso dekle.

«Končano! Nesrečnica — ti žrtev! Ubožica!»

Kakor bi ga vrglo, je padel gospod ob postelji na kolena in zaihtel.

«O Bog, da nisem niti slutil, kam sem te pustil, otrok moj!» je govoril. «Dá, gospod čestiti, kakor lastno dete sem jo ljubil. A bila je hčerka edinka mojega najljubšega prijatelja. Njen varuh sem bil. Skrbel sem zanjo od njenega dvanajstega leta, jo izsolal, ji poskrbel službo v tem krasnem kraju... A tukaj je postala žrtev, strašna žrtev najpoddlejšega lopova.»

Brat redovnik je stopil v sobo. Gospod ga je opazil.

«Naj odide gospod! Vi pa, ali morete ostati pri nama?» je vprašal patra. Benedikt je priklinal, sčel roko in odločil stolo.

«Idi! Vzemi s seboj! Vrnem se sam,» je dejal bratu. In brat je odšel. Ostala sta sama.

Gospod pa je dejal:

«Ni se vam mogla več izpovedati. Nesrečnica! Kako značajna je bila! Do zadnjega hipa je molčala. A pravkar je povedala meni vse. Vedite torej, gospod: njen morilec je pater Danijel!»

«Za božjo voljo!»

«Da, ta lopov jo je zapeljeval... zapeljeval v spovednici mesece in mesece... po polju, na izprehodih jo je zalezoval... semkaj v šolo je prihajal. Lepa je ta moška zver, pravi, in sladko zna govoriti... In zgodilo se je. V samostanski grobnici sta imela sestanke... zaslužil jo je popol-

noma... ji zmedel srce in možgane. Kako bi je ne! Naivna je bila in verjela mu je. Saj ji je prisegal, da pusti svoj stan, da prestopi v pravoslavje in se oženi z njo!»

«Pa čemu je umrla?»

«Ker jo je zapeljal končno celo v zločin! Zanosila je ubožica zbegana! In poslal jo je v Ljubljano k neki lopovski babici. Pred tremi dnevi se je privlekla napol mrtva v Dob. Nikogar se ni upala poklicati na pomoč — njena stara služkinja ji je edina stregla. Šele včeraj zvečer sem prejel njeno brzojavko, naj pridem takoj. Vozil sem se vso noč... potem sem iskal po vsi okolici zdravnikov, a nisem našel nobenega... nikogar ni doma. Tako je umrla zaradi brezvestnosti človeka, ki je hotel pač le uživati, ni pa imel značaja, da bi vzel nase tudi odgovornost in dolžnost. Ti sirotica — ti nesrečna golobica! Kragulju si padla v kremlje in nisi imela več moči, da bi mene poklicala na pomoč!»

Gospod je skočil k vratom, jih odprl in zaklical:

«Neža, Neža! Nič več se ne bo smejala Milka, nič več ne bo veselo pela: glejte, izdihnila je! O Bog! O Bog!»

Tedaj je pritekla starka, zajokala, poljubljala mrtvemu dekletu roke in ječala:

«O, moja gospodična — zakaj ste morali umreti! Tako sem vas rada imela — umrla bi bila rada namesto vas — stara sem — vi pa ste bili tako mladi, tako lepi in veseli! — Oh, vi ste vedeli, da morate umreti... vedeli ste in rekli ste mi, a jaz nisem hotela verjeti. Strašno... strašno!»

In dvignila se je in odhitela iz sobe. Hitro se je vrnila in prinesla pismo. Izročila ga je p. Benediktu.

Zbirajte in darujte za sokolski Tabor!

PISALNI STROJ

Generalno zastopstvo za vso Jugoslavijo
American KONDOR Comp.

Telefon 5-05 **ZAGREB** Ilica števil. 18

Aleks.
Gjud ml.

Ljubljana, Kongresni trg št. 6.

Moderni damski česalni salon.

Električna masaža lica. Manicura.

Zaloga slovite kamfor kreme kraljice Marije za

negovanje obraza. 1888/a III

Lasna dela, specialiteta: lasni obročki, kile.

Naročila po pošti se takoj odpremo.

Odprto: od 1/8. do 12. ure in od 1/2. do 7. ure,

ob sobotah do 8. ure zvečer.

Iščem agilnega družabnika-strokovnjaka

za mesujsko industrijsko ali trgovsko podjetje kakršnekoli stroke z nekaj kapitalom. Krasni lastni obratni prostori na razpolago. Event. se stavlja proda. Stroka in druge ugodnosti naj se po možnosti navedejo. — Ponudbe pod šifro „Industrija“ na upravo lista.

L. MIKUŠ

LJUBLJANA, Mestni trg 15

Izdelovatelj dežnikov.

Na drobno Na debelo

Zaloga sprehajalnih palic.

Stari dežniki se nanovo preoblikujejo

Fran Korošec, urar

Sv. Florjana ulica števil. 31

popravlja vsakovrstne žepne in stenske ure ter ure z

nihalom kakor tudi ure budilke.

Poceni in s garancijo.

5112a

Knjigovodja-bilancista

samostojno moč, po možnosti neoženjenega, išče za takojšnji nastop **Konzervna tovarna „Globus“**, d. d. na Vrhniki. Plača po dogovoru. — Reflektira se samo na prvovrstne moči s prima-referencami.

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja ob smrti nepozabnega soproga, očeta, brata in strica, gospoda

Rada Mediča

izrekamo najpristnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo darovalcem krasnih vencov in vsem onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči ostali.

5119a

5111a

Sorodstvu, prijateljem in znancom sporočamo tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni, dobri oče, stari oče, brat, svak, tast, gospod

ADOLF REICH

meščan ljubljanski, posestnik, lastnik tovarne Jos. Reich v Ljubljani

v 67. letu svoje starosti včeraj, dne 7. oktobra 1924., ob 1/6. uri popoldne po dolgi mučni bolezni Bogu vdan preminul.

Pogreb dragega nam rajnika bo v četrtek ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanski nasip št. 6, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi v rodbinsko grobnico.

Maša zadušnica se bo brala v cerkvi sv. Petra v Ljubljani dne 14. t. m. ob 7. uri zjutraj.

Dobremu pokojniku naj bo ohranjen blag spomin!

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1924.

Globoko žalujoče rodbine:

Reich, Jug, Bizjak, dr. Hubad, Antončič in Eržen.

Umrli nam je naša ljuba mamica, gospa

HELENA ZRNEC roj. DEBEVC

vdova pekarskega mojstra in posestnika

po dolgi mukepolni bolezni. Stara

Pogreb ljube mamice bo v petek dne 10. oktobra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Vevče št. 20, na pokopališče Device Marije v Polju.

Žalujoči otroci.

Novosti

za damske plašče in jopice

Sealskin, pliš, astrahan in krimer priporoča

v veliki izbiri trdka 5064-a

A. E. SKABERNE

Mestni trg 10 LJUBLJANA Mestni trg 10

Dermatolog

primarij

dr. Hugon Robič

Maribor, Prešernova ulica 2,

telefon 359, zopet ordinir,

in sicer ob nedeljah in praz-

nikih od 10. do 11. ob de-

lavnikih od 14. do 16. ure

(2. do 4.)

Inserirajte

v »JUTRO«!

Zaščitna etiketa.

Pravi originalni

okrepčujoči železni

ELIXIR

VLAHOV

katerega proizvaja

edini tvorničar

R. VLAHOV

Odlikovan na vseh svetovnih razstavah.

Ime VLAHOV in njegova ETIKETA sta zakonito zaščitena v vseh državah sveta. Tvornica R. VLAHOV proizvaja vedno isto vrsto in postopnost svojih specialitet kakor v predvojni dobi.

Zaloga: T. Mencinger v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 43.

1005/a

Čuvajte se ponaredb!

Brzjaviti:
TRGOVSKA

TRGOVSKA BANKA, D. D. V LJUBLJANI

Telefoni:

139, 146, 458

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik,
Konjice, Novo mesto,
Ptuj, Rakek,
Slovenjgradec,
Slovenska Bistrica.

DUNAJSKA CESTA št. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE Din 19,000.000

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulatneje.

EKSPOZITURI:

Logatec,
Prevalje.